

themadienst

12 januari 2025 | 19:00 uur

Kwetsbaar is oké

Over de radicaliteit van de Bergrede

Zondagavond 12 januari 2024

Predikant	• ds. Reinoud Koning
Muziek	• Wieger Jan Schaap
Lector	• René den Engelsman
Techniek	• Elske van Doleweerd
Koster	• Harry Hoorn

Welkom door de ouderling van dienst
(graag gelijk met toelichting op de collecte)

Stil gebed

Intro op de dienst (predikant)

Lied bij het begin | 'Avondlied' (Sela)

<https://youtu.be/bjpCZrZ-mCA?feature=shared>

Aan het einde van de dag
kniel ik aan Uw voeten neer.
Alles wat ik deed en dacht
is bij U bekend, mijn Heer.

Ik mag wonen in Uw huis.
Ik mag schuilen in Uw tent.
Met Uw liefde om mij heen
weet ik dat ik geborgen ben.

In de stilte van mijn hart
spreekt U mij in liefde aan.
Al het goede wat ik deed,
heeft Uw Geest in mij gedaan.

Ik mag wonen in Uw huis.
Ik mag schuilen in Uw tent.
Met Uw liefde om mij heen
weet ik dat ik geborgen ben.

Aan het einde van de dag
weet ik dat ik rusten mag.
Al het zorgen, al mijn werk,
was genoeg voor deze dag.

Bemoediging en groet

Gebed voor stilte & verwondering

DE BERGREDE

Overweging I

Kom maar tevoorschijn mooie mens. Het is goed zo. Al veel te lang heb jij jezelf verborgen gehouden. Ik begrijp het wel. Je was bang. Bang dat jij de enige was die voelde en dacht wat jij dacht. Bang dat ze je uit zouden lachten. Bang dat er voor jou geen ruimte zou zijn. Dat het niet oké was. Je voelde je onzeker en durfde het niet aan. Dus verstopte jij je. Hield je jezelf verborgen. Zei je maar niets. Bleef je verborgen tussen de menigte.

Maar ik zeg je: 'Het is goed zo. Kom maar tevoorschijn. Stap in het licht. Zuig je longen vol lucht. Jij bent niet de zonderling, de eenling, het lelijke eendje. Nee, helemaal niet. Jij bent een mooi mens. Je mag er zijn. Je bent welkom. Er wordt naar je uitgezien. Kom tevoorschijn. Durf het maar. Ik ben bij je. Het is oké. De wereld en het leven behoren jou toe. Anders is het niet.

Lezing | Matteüs 5:1-9, 13-14, 16 (NBV21)

¹Toen Hij de mensenmassa zag, ging Hij de berg op. Daar ging Hij zitten met zijn leerlingen om zich heen. ²Hij nam het woord en onderrichtte hen:

³Gelukkig wie nederig van hart zijn,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.

⁴Gelukkig de treurenden,
want zij zullen getroost worden.

⁵Gelukkig de zachtmoedigen,
want zij zullen de aarde bezitten.

⁶Gelukkig wie hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.

⁷Gelukkig de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.

⁸Gelukkig wie zuiver van hart zijn,
want zij zullen God zien.

⁹Gelukkig de vredestichters,
want zij zullen kinderen van God genoemd worden.

¹³Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout worden gemaakt? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrappt.
¹⁴Jullie zijn het licht voor de wereld. Een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven.

¹⁶Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, zodat zij jullie goede daden kunnen zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

Zingen | lied 568

<https://youtu.be/9jRAoptZOb4?feature=shared>

The image shows a musical score for the hymn 'Ubi Caritas et Amor'. It consists of four staves of music in a 2/4 time signature, with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'U - bi ca - ri - tas'. The second staff contains 'et a - mor,'. The third staff contains 'U - bi ca - ri - tas'. The fourth staff contains 'Deus i - bi est.' and features a triplet of eighth notes.

Ubi caritas et amor.
Ubi caritas, Deus ibi est.

Live in charity
and steadfast love.
Live in charity;
God will dwell with you.

Daar waar liefde heerst
en vrede,
daar waar liefde heerst,
daar is God met ons.

Live in charity
and steadfast love.
Live in charity;
God will dwell with you.

Daar waar liefde heerst
en vrede,
daar waar liefde heerst,
daar is God met ons.

Overweging II

Bevrijdend anders. Ongemakkelijk anders. Onverwacht anders. Kijken met andere ogen. Doen wat je nog nooit gedaan hebt. Stap voor stap vertrouwd raken in een nieuwe wereld, de wereld van Gods koninkrijk. Merken dat dit je mens maakt. Mens zoals je het nog nooit gezien hebt, beleefd hebt. Het is best een stap om zo te gaan leven. Maar stap voor stap ontdek je dat dit je dichter brengt bij je diepste kern. Dit gaat over menswording. Over geluk vinden. Bevrijding en bezieling. Dit gaat over dat waarvoor je geboren bent. Kind zijn van God. Leven uit liefde. Leven voor liefde. Leven zo mooi als leven kan zijn.

Lezing | Matteüs 5:17, 21-22, 27-28, 43-48 (NBV21)

¹⁷Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen.

²¹Jullie hebben gehoord dat destijds tegen het volk is gezegd: “Pleeg geen moord. Wie moordt, zal zich moeten verantwoorden voor het gerecht.” ²²Dit zeg Ik daarover: ieder die in woede tegen zijn broeder of zuster tekeergaat, zal zich moeten verantwoorden voor het gerecht. Wie hen voor nietsnut uitmaakt, zal zich moeten verantwoorden voor het Sanhedrin. Wie “Dwaas!” zegt, zal voor het vuur van de Gehenna komen te staan.

²⁷Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Pleeg geen overspel.” ²⁸Dit zeg Ik daarover: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd.

⁴³Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten.” ⁴⁴Dit zeg Ik daarover: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen; ⁴⁵alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. ⁴⁶Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? ⁴⁷En als jullie alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegenen, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo?

⁴⁸Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.

Zingen | lied 636 (op de melodie van psalm 98)

1) Liefde is licht, opnieuw geboren,
wakker uit nacht en eenzaamheid;
liefde wil strelen – niet verstoren
hunkering naar geborgenheid.
Liefde heeft handen, ogen, oren

zo open als de dageraad:
liefde heeft nooit de hoop verloren –
liefde leeft langer dan de haat.

3) Liefde is licht, uit Hem geboren
die zelf de bron van liefde is;
Hij heeft zijn kind aan ons verloren,
Pasen schrijft zijn geschiedenis.
Laat dan uw ziel in zonlicht dopen;
weg boze dromen – wees gerust!
Boven mij gaat de hemel open:
Gods liefde die ons wakker kust

Overweging III

Je diepste drijfveer is je stem van binnen. Je doet wat je doet niet om gezien te worden. Je hoeft niet te glimmen en te stralen. Het gaat niet om dat strakke lijf, of die sterke spieren, de likes en de volgers. Hoe fijn is dat. Er is een weg terug naar de kern, naar je hart. Die wonderlijk plek waar een stem woont die je vaak veel te lang geen ruimte hebt gegeven. Wat je doet en zegt, doe je niet voor de buitenkant maar voor de binnenkant.

Je deelt omdat je bewogen bent. Het verdriet en de pijn van een ander toelaat tot je binnenste. Je weet dat het goed is om te geven.

Je doet wat je doet omdat je van binnen weet dat het zo voor jou het beste is. Je verlangen naar de stilte, je verlangen naar God, je verlangen naar rust en verdieping. Ze brengen je op paden van herstel. Ze helpen je vrede te vinden met God en jezelf. Laat het vooral jouw stilte en verlangen zijn.

Je bidt uit vertrouwen op een plek waar misschien alleen jij van weet. Een plek die je dierbaar en kostbaar is. Een plek waar je graag komt. Een plek waar jij jezelf alleen naar toe kunt sturen. Die vertrouwde plek waar je door God gevonden en bemind zult worden.

Loslaten is best eng. Wat blijft er over wanneer je alles loslaat. Maar weet dat je loslaat om te vinden en, misschien nog wel belangrijker: om gevonden te worden

Lezing | Matteüs 6:2-4, 5-6, 16-18 (NBV21)

²Dus wanneer je iemand iets geeft uit barmhartigheid, bazuin dat dan niet rond, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat om door de mensen geprezen te worden. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. ³Als je iets uit barmhartigheid geeft, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet. ⁴Zo blijft je gift in het verborgene, en jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

⁵En wanneer jullie bidden, doe dan niet als de huichelaars die graag in de synagoge en op elke straathoek staan te

bidden, zodat iedereen hen ziet. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. ⁶Maar als jullie bidden, trek je dan terug in je huis, sluit de deur en bid tot je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

¹⁶Wanneer jullie vasten, doe dan niet als de huichelaars met hun sombere gezichten, want zij vertrekken hun gezicht om iedereen te laten zien dat ze aan het vasten zijn. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. ¹⁷Maar als jullie vasten, was dan je gezicht en wrijf je hoofd in met olie, ¹⁸zodat niemand ziet dat je aan het vasten bent, alleen je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

Zingen | lied 834

1) Vernieuw Gij mij, o eeuwig Licht !
God, laat mij voor uw aangezicht,
geheel van U vervuld en rein,
naar lijf en ziel herboren zijn.

2) Schep, God, een nieuwe geest in mij,
een geest van licht, zo klaar als Gij;
dan doe ik vrolijk wat Gij vraagt
en ga de weg die U behaagt.

3) Wees Gij de zon van mijn bestaan,
dan kan ik veilig verder gaan,
tot ik U zie, o eeuwig Licht,
van aangezicht tot aangezicht.

Overweging IV

Doe waar het op aan komt. Je kunt niet alles en zeker niet alles tegelijk. Stop met die gedachte dat je iets belangrijks mist wanneer je niet alles doet of hebt. Echt: genoeg is genoeg. Het is oké om niet alles te weten en te hebben. Het maakt je geen gelukkig mens. Het brengt je niet waar je ten diepste en het liefste wilt zijn en wie je eigenlijk wilt zijn. Integendeel al die moetjes, weetjes en hebbedingetjes maken dat je uiteindelijk jezelf verliest. Moe van te veel, onrustig van de ontevredenheid, angstig door stemmen die je opjagen.

Daarom is zo af en toe even stilstaan zo fijn en zo belangrijk, om met aandacht en in alle rust aan die grote vragen toe te komen: Wat telt echt? Waar komt het op aan? Wie mag je zijn?

Lezing | Matteüs 6:19–21, 24–27, 31–34 (NBV21)

¹⁹Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen.

²⁰Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. ²¹Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

²⁴Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon. ²⁵Daarom zeg Ik jullie: maak je geen zorgen over je leven, over wat je zult eten of drinken, noch over je lichaam, over wat je zult aantrekken. Is het leven niet meer dan voedsel en het lichaam niet meer dan kleding?

²⁶Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren; het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? ²⁷Wie van jullie kan door zich zorgen te maken ook maar één dag aan zijn levensduur toevoegen?

³¹Vraag je dus niet bezorgd af: Wat zullen we eten? of: Wat zullen we drinken? of: Waarmee zullen we ons kleden? –

³²dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben.

³³Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden. ³⁴Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.

Zinen | lied 908

1) Ik heb U lief, o mijn beminde,
die al mijn vreugd en sterkte zijt.
Ik heb U lief, o welgezinde,
wiens komst ik dag en nacht verbeid.
Ik heb U lief, o schoonste licht,
glans van Gods aangezicht.

3) Ach, dat ik U zo laat herkende,
Gij die de schoonheid zelve zijt,
dat ik niet eer mij tot U wendde,
mijn zielerust, mijn zaligheid !
Ach, dat ik U, mijn heil, mijn schat,
zo laat heb liefgehad.

6) Blijf, Heer, mij met uw gunst genegen,
dat ik niet weer verdwalen zal;
houd Gij mijn voeten op uw wegen,
dan brengen zij mij niet ten val.
O licht, dat op mijn leven viel,
verlicht mij lijf en ziel.

Slotgedachte

Lezing | Matteüs 7:24–8:1 (NBV21)

²⁴Wie deze woorden van Mij hoort en ernaar handelt, kan vergeleken worden met een wijs man, die zijn huis bouwde op een rots. ²⁵Toen de regen neerstroomde en de beken buiten hun oevers traden, en er stormen opstaken en het huis van alle kanten belaagd werd, stortte het niet in, want het was gefundeerd op een rots. ²⁶En wie deze woorden van Mij hoort en er niet naar handelt, kan vergeleken worden met een dwaas man, die zijn huis bouwde op zand. ²⁷Toen de regen neerstroomde en de beken buiten hun oevers traden, en er stormen opstaken en er van alle kanten op het huis werd ingebeukt, stortte het in, en er bleef alleen een ruïne over.'

²⁸Toen Jezus deze rede beëindigd had, waren de mensen diep onder de indruk van zijn onderricht, ²⁹want Hij sprak hen toe als iemand met gezag, en niet zoals hun schriftgeleerden.

8 ¹Hij daalde de berg af en grote mensenmassa's volgden Hem.

Acclamaatie

Gelukkig ben jij,
als je de de woorden van God hoort,
in je hart bewaart
en er naar leeft.
Halleluja.

Zinen | 'Heer, U bent mijn leven.' (Op toonhoogte 150)

1) Heer, U bent mijn leven, de grond waarop ik sta.
Heer, U bent mijn weg, de waarheid die mij leidt.
Uw woord is het pad, de weg waarop ik ga,
zolang U mij adem geeft, zolang als ik besta.
Ik zal niet meer vrezen, want U bent bij mij.
Heer, ik bid U, blijf mij nabij.

3) Heer, U bent mijn kracht, de Rots waarop ik bouw.
Heer, U bent mijn waarheid, de vrede van mijn hart.
En niets in dit leven zal ons scheiden, Heer;
zo weet ik mij veilig, want uw hand laat mij nooit los.
Van wat ik misdaan heb, heeft U mij bevrijd
en in uw vergeving leef ik nu.

Avondgebed en zegen

Zinen | 'Heer, U bent mijn leven.' (Op toonhoogte 150)

4) Vader van het leven, ik geloof in U.
Jezus, de Verlosser, wij hopen steeds op U.
Kom hier in ons midden, Geest van liefd' en kracht,
U die via duizend wegen ons hier samen bracht;
en op duizend wegen zendt U ons weer uit,
om het zaad te zijn van Gods rijk